

prima instanță: E. Cojocari

dosarul nr. 2ra-1385/17

instanța de apel: Iu. Cimpoi, I. Secrieru, Iu. Cotruță

ÎNCHEIERE

23 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Jurcov împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 21 noiembrie 2016,

c o n s t a ț ă :

La 09 septembrie 2016, Anatolie Jurcov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 10 noiembrie 2015, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentul Instituțiilor Penitenciare cu privire la contestarea actelor, care la data de 18 noiembrie 2015, a fost examinată de către judecătorul Vladislav Holban (cauza nr. 2-4323/15).

Menționează că, la data de 10 iunie 2016, încheierea emisă de judecătorul Vladislav Holban, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de către el, a contestat-o la Curtea de Apel Chișinău.

Susține că, după restituirea cererii de chemare în judecată, s-a adresat președintelui instanței de judecată precum că, în conformitate cu art. 192 alin.(1¹), (1²) și (3) Codul de procedură civilă, a fost încălcat termenul de judecare a cauzei de către judecătorul Vladislav Holban, care intenționat a încălcat acest termen, astfel, cauzându-i o înrăutățire a sănătății și încălcând art. art. 3 și 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Relevă că, în conformitate cu art. 192 CPC, astfel de cereri de chemare în judecată se judecă în mod prioritar.

Mai relevă că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că, emiterea de către instanțele judecătorești a hotărârilor intenționat nefondate reprezintă o încălcare a dreptului material și procesual, prin aplicarea neuniformă a practicii judiciare. Este o încălcare de drept a judecătorului Vladislav Holban din cadrul Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

Invocă că, din momentul depunerii cererii de chemare în judecată au trecut aproximativ 6-9 luni și pînă în prezent, cererea sa de chemare în judecată se examinează în Judecătoria Botanica, mun. Chișinău.

Solicită constatarea încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzei, chiar dacă s-a adresat către președintele instanței în conformitate cu art. 192 Codul de procedură civilă, oricum pînă la moment nu a fost emisă o încheiere pe cauza nr. 2-4323/15 cu respectarea termenului rezonabil de examinare și încasarea din contul Ministerului Justiției a sumei de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral pentru încălcarea intenționată a judecării cauzei în termen rezonabil. La fel, solicită ca Ministerul Justiției să înainteze o acțiune de regres împotriva judecătorului Vladislav Holban, pentru că din vina acestuia a fost încălcat termenul rezonabil de judecare a cauzei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 21 noiembrie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. A fost constatat faptul încălcării dreptului lui Anatolie Jurcov la judecarea în termen rezonabil a cauzei la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Jurcov împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare privind contestarea actelor. A fost încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Anatolie Jurcov echivalentul bănesc pentru compensarea prejudiciului moral în mărime de 1000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, în cazul dat, a fost încălcat dreptul reclamantului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Jurcov împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare privind contestarea actelor, or, examinarea acesteia a depășit de cîteva ori termenul prevăzut în art. 192 CPC. Mai mult, art. 22 alin. (1) și (2) lit. c) din Legea contenciosului administrativ prevede că, judecătorul decide primirea cererii de chemare în judecată sau respingerea acesteia în termen de 3 zile de la data depunerii, în condițiile Codului de procedură civilă. În cazul punerii cererii pe rol, judecătorul dispune citarea părților pentru ziua primei înfățișări, care trebuie fixată în cel mult 10 zile de la data punerii cererii pe rol.

De asemenea, prima instanță a reținut că, suma de 10 000 lei, solicitată de reclamant cu titlu de prejudiciu moral, este excesivă, iar pentru compensarea prejudiciului moral cauzat reclamantului în urma tergiversării examinării cauzei civile este suficientă suma de 2000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției și menținută hotărârea primei instanțe.

La 22 mai 2017, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece au fost încălcate sau aplicate eronat normele de drept material și, anume, a fost interpretată eronat legea și au fost apreciate arbitrar probele.

Menționează că, conform raportului prezentat de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău nr. 19288 din 30 septembrie 2016, judecătorul Vladislav Holban, în perioada 26 iulie 2016 – 03 august 2016, s-a aflat în concediu medical, iar în perioada 08 august 2016 – 14 septembrie 2016 – în concediu de odihnă anual. Or, acest fapt nu constituie temei pentru admiterea acțiunii și acordarea prejudiciului.

Susține că, instanța de judecată, pe parcursul examinării cauzei nr. 2-4323/15, a ținut cont de principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale și a creat condiții egale părților pentru exercitarea drepturilor lor.

Afirmă că, omisiunea intimatului de a obiecta împotriva amânărilor ședințelor de judecată la solicitările recurentului nu îi permite să pretindă violarea art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (cauza Ciricosta și Viola contra Italiei).

Declară că, Convenția Europeană, în art. 6, nu operează cu un termen calendaristic, ci cu termen rezonabil de judecare a cauzei.

Relevă că, rezonabilitatea duratei procedurilor în privința unei cauze urmează a fi evaluată conform criteriilor stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și, anume, complexitatea cauzei, comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților și miza (interesul) pentru reclamant.

Invocă că, cauza în speța principală a fost examinată de mai multe instanțe naționale de judecată (Judecătoria Botanica, mun. Chișinău și Curtea de Apel Chișinău).

Mai invocă că, cererea de accelerare a examinării cauzei a fost respinsă, ceea ce demonstrează că este inadmisibilă celeritatea procedurilor reieșind din obiectul acțiunii.

Menționează că, instanța de judecată nu trebuie să-și formeze o idee preconcepută conform căreia presupusa încălcare a unui drept implică în mod obligatoriu și existența unui prejudiciu, este necesar de a elucida toate circumstanțele cauzei, de a constata dacă există cu adevărat o încălcare a prevederilor legale și de a stabilit prin probe dacă a existat în mod veridic un prejudiciu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 24 martie 2017, iar cererea de recurs a fost depusă de către acesta la data de 22 mai 2017.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se

încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza *Asito versus Republica Moldova*, 10 iulie 2001, *Meyer versus Germania*, 22 martie 2016), pe când în recursul declarat de către Ministerul Justiției, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Justiției ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Ministerul Justiției se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton

Mariana Pitic